

Lineáris egyenletrendszerek

Példa

Egy faipari kisvállalkozás kétféle játékot gyárt: kisautókat és vonatokat. Egy kisautó, illetve egy kisvonat legyártásához szükséges faanyag és festék mennyiségét az alábbi táblázat tartalmazza.

	kisautó	kisvonat
faanyag	2	3
festék	5	4

Határozzuk meg egy adott napon a legyártott kisautók és vonatok számát, ha tudjuk, hogy 540 egység faanyagot és 1070 egység festéket használtak fel.

x_1 : az autók száma

x_2 : a vonatok száma

$$\left. \begin{array}{l} 2x_1 + 3x_2 = 540 \\ 5x_1 + 4x_2 = 1070 \end{array} \right\} \rightarrow \begin{array}{l} x_1 + \frac{3}{2}x_2 = 270 \\ \text{II} - 5 \cdot \text{I} \end{array}$$

$$4x_2 - 5 \cdot \frac{3}{2}x_2 = 1070 - 5 \cdot 270$$

$$-\frac{7}{2}x_2 = -280 \Rightarrow x_2 = 80$$

$$x_1 = 150$$

$$\begin{pmatrix} 2 \\ 5 \end{pmatrix} \cdot x_1 + \begin{pmatrix} 3 \\ 4 \end{pmatrix} x_2 = \begin{pmatrix} 540 \\ 1070 \end{pmatrix}$$

↑

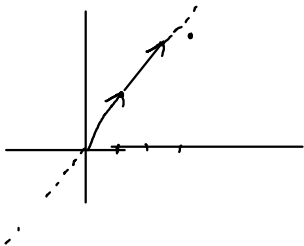
$$\underbrace{\begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 5 & 4 \end{pmatrix}}_{A :=} \underbrace{\begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}}_{x :=} = \underbrace{\begin{pmatrix} 540 \\ 1070 \end{pmatrix}}_{b :=}$$

$$Ax = b$$

Példán:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 5 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} x_1 + \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \end{pmatrix} x_2 = \begin{pmatrix} 3 \\ 5 \end{pmatrix}$$

$$\text{I. } x_1 + 2x_2 = 3$$

$$\text{II. } 2x_1 + 4x_2 = 5$$

$$\text{II} - 2 \cdot \text{I} \Rightarrow 0 = -1 \quad \text{ellentmondás}$$

nincs megoldás a rendszernek (a $\begin{pmatrix} 3 \\ 5 \end{pmatrix}$ vektor nem lehet két szimultánus $\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix}$ és $\begin{pmatrix} 2 \\ 4 \end{pmatrix}$ vektorból)

$$\text{Ha} \quad \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 6 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \end{pmatrix} x_1 + \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \end{pmatrix} x_2 = \begin{pmatrix} 3 \\ 6 \end{pmatrix}$$

$$\text{pl. } x = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{u. a. } x = \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \end{pmatrix}$$

vergleichen ist möglich

$$\text{I.} \quad \underline{x_1 + 2x_2 = 3} \quad x_2 = t \in \mathbb{R}$$

$$\text{II.} \quad 2x_1 + 4x_2 = 6 \quad x_1 = 3 - 2t$$

$$\text{II} - 2 \cdot \text{I} \Rightarrow 0 = 0$$

(ist A eigentlich ein Vektorraum, da a 6 verliert
 z. B. bildet zum linearen Untervektorraum?)

Lineáris egyenletrendszerek

Definíció

Az

*m db egyenlet
n db ismeretlen*

$$a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \cdots + a_{1n}x_n = b_1$$

$$a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \cdots + a_{2n}x_n = b_2$$

$$\vdots$$
$$\vdots$$

$$a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \cdots + a_{mn}x_n = b_m$$

alakú egyenletrendszert, ahol az a_{ij} ($i \in \{1, \dots, m\}$, $j \in \{1, \dots, n\}$) és a b_k ($k \in \{1, \dots, m\}$) számok ismertek, x_1, \dots, x_n ismeretlenek, **lineáris egyenletrendszernek** nevezzük.

- a_{ij} : az **egyenletrendszer együtthatói**
- b_k : **szabad tagok**, vagy **konstansok**

(vagy egyenletrendszer mátrixa)

Az egyenletrendszer **alpmátrixa**, ill. **kibővített mátrixa**:

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & & \vdots \\ a_{m1} & \dots & a_{mn} \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{m \times n} \quad \text{és} \quad (A|b) = \left(\begin{array}{ccc|c} a_{11} & \dots & a_{1n} & b_1 \\ a_{21} & \dots & a_{2n} & b_2 \\ \vdots & & \vdots & \vdots \\ a_{m1} & \dots & a_{mn} & b_m \end{array} \right)$$

Az egyenletrendszer **jobboldali vektora** és **ismeretlen vektora**

$$b = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^m \quad \text{és} \quad x = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^n$$

A lineáris egyenletrendszer mátrixos alakja: $Ax = b$.
 $m \times n$ $n \times 1$ $m \times 1$

$$Ax = b$$

$$\left(\begin{array}{c} a^{(1)} \\ a^{(2)} \\ \vdots \\ a^{(n)} \end{array} \right) \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = b$$

$$a^{(1)} \cdot x_1 + a^{(2)} \cdot x_2 + \dots + a^{(n)} x_n = b$$

A b vector is a linear combination

A matrix representing lin. combinations of

Definíció

A lineáris egyenletrendszer

- **megoldható**, ha van megoldása, azaz létezik olyan x vektor, hogy $Ax = b$ fennáll;
 - ▶ **határozott**, ha pontosan 1 megoldása van;
 - ▶ **határozatlan**, ha több megoldása van;
- **ellentmondásos**, ha nincs megoldása.

Megjegyzés

A lineáris egyenletrendszer pontosan akkor oldható meg, ha a b vektor előállítható az A mátrix oszlopvektorainak lineáris kombinációjaként. Ez azt jelenti, hogy a b vektor benne van az A oszlopvektorai által felfeszített térben.

Ha b egyértelműen állítható elő (mivel az A oszlopvektorai lineárisan függetlenek), akkor pontosan 1 megoldás van.

Ha a b előállítása nem egyértelmű (A oszlopvektorai függőek), akkor több megoldás van.

Definíció

Egy **mátrix rangja** alatt a mátrix sorai (vagy oszlopai), mint vektorok által alkotott vektorrendszer rangját értjük. Jelölés: $\text{rang}(A)$.

Tétel – rangkritérium

- Egy lineáris egyenletrendszer pontosan akkor oldható meg, ha $\text{rang}(A) = \text{rang}(A|b)$.
- Ha megoldható és $\text{rang}(A) = n$ (ahol n az ismeretlenek száma), akkor határozott, ha $\text{rang}(A) < n$, akkor határozatlan.

Lineáris egyenletrendszerek megoldáshalmaza

Definíció

A lineáris egyenletrendszer **homogén**, ha $b = 0$, azaz ekkor mátrixos alakja $Ax = 0$. Egyébként a lineáris egyenletrendszer **inhomogén**.

Megjegyzés: egy homogén lineáris egyenletrendszernek a nullvektor mindig megoldása. Ezt nevezzük triviális megoldásnak.

Állítás

Egy homogén lineáris egyenletrendszernek pontosan akkor van a triviálistól különböző megoldása, ha az A mátrix oszlopvektorai lineárisan függők.

Homogén lineáris egyenletrendszer megoldásai

Egy valós együtthetős homogén lineáris egyenletrendszer összes megoldása alteret alkot \mathbb{R}^n -ben, melynek dimenziója $n - \text{rang}(A)$. Ezt az alteret **megoldástérnek** nevezzük.

$$Ax = 0$$

$$\begin{pmatrix} | & | & | \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = 0 \quad \leftarrow \text{nullvektor}$$

$$a^{(1)} \cdot x_1 + a^{(2)} \cdot x_2 + \dots + a^{(n)} x_n = 0$$

$$x_1 = x_2 = \dots = x_n = 0 \quad \text{trivialis mo.}$$

Mögen von einem trivialisierten Zeilenblock "nichts" geschehen?

Ha es überhaupt lin. hängend.

$$Ax = b$$

Ha x^* geschehen, allora $Ax^* = b$

Ha y aus $Ax = 0$ homogenen rendszer megoldás
 allora $x = x^* + t \cdot y$

$$Ax = A(x^* + t \cdot y) = \underbrace{Ax^*}_b + t \cdot \underbrace{Ay}_0 = b$$

Inhomogén lineáris egyenletrendszer megoldásai

Ha $Ax = b$ megoldható, akkor megoldásai $x^* + y$ alakúak, ahol

- x^* a lineáris egyenletrendszer egy rögzített megoldása;
- y a megfelelő homogén lineáris egyenletrendszer (azaz $Ax = 0$) egy tetszőleges megoldása.

Lineáris egyenletrendszerek megoldása

Gauss-elimináció: Az alábbi ekvivalens átalakítások nem változtatják meg a lineáris egyenletrendszer megoldáshalmazát:

- Egyenlet szorzása $\lambda \neq 0$ -val. (Egyenlet \rightsquigarrow kibővített mátrix sorai.)
- Egy egyenlethez hozzáadni egy másik egyenlet λ -szorosát.
- Egyenletek sorrendjének megváltoztatása.
- Elhagyni olyan egyenletet, amely egy másik egyenlet λ -szorosa.
- Ismeretlenek felcserélése együtthatóikkal együtt, minden egyenletben. (Alapmátrixban: oszlopcsere.)

Ezen átalakítások segítségével az egyenletrendszer kibővített mátrixában (ahol a mátrix sorai felelnek meg 1-1 egyenletnek) a főátló alatti elemeket „kinullázzuk”, ahonnan visszahelyettesítéssel adódnak a megoldások.

- Ha az eljárás közben $(0 \dots 0 | \neq 0)$ sor adódik, akkor az egyenletrendszer ellentmondásos.
- Ha az eljárás végén n nem azonosan 0 sor marad, akkor az egyenletrendszer határozott, ha kevesebb, akkor határozatlan.

1) Példa

3 ismeretlen, 3 egyenlet

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert Gauss-eliminációval.

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 2 & 3 \\ -4 & -1 & -5 \\ -2 & 4 & 0 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -4 \\ 12 \\ 10 \end{pmatrix}$$

gibbított mátrix

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 2 & 3 & -4 \\ -4 & -1 & -5 & 12 \\ -2 & 4 & 0 & 10 \end{array} \right) \xrightarrow[\text{III} + \text{I}]{\text{II} + 2 \cdot \text{I}} \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 2 & 3 & -4 \\ 0 & 3 & 1 & 4 \\ 0 & 6 & 3 & 6 \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{\text{III} - 2 \cdot \text{II}} \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 2 & 3 & -4 \\ 0 & 3 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_1 + 2x_2 + 3x_3 = -4$$

$$3x_2 + x_3 = 4$$

$$\underline{x_3 = -2}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 2 & 3 & -4 \\ 0 & 3 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right)$$

$$\text{rang}(A) = 3 = \text{rang}(A|b)$$

Visszahelyettesítés: (alulról felfele haladva) \Rightarrow van megoldás

Mivel $\text{rang}(A) = n$

ismeretlenek
számát

\Rightarrow egyetlen
megoldás

$$x_3 = -2$$

$$3x_2 + x_3 = 4$$

$$\rightarrow x_2 = 2$$

$$2x_1 + 2x_2 + 3x_3 = -4$$

$$\rightarrow x_1 = -1$$

$$x = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ -2 \end{pmatrix}$$

Példa

3 ismeretlen, 3 egyenlet

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert Gauss-eliminációval, ha

$$A = \begin{pmatrix} -2 & 4 & -8 \\ 1 & 3 & -1 \\ 3 & -1 & 7 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \\ 2 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -2 & 4 & -8 & 2 \\ \underline{1} & 3 & -1 & 4 \\ \underline{3} & -1 & 7 & 2 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{\text{II} + \frac{1}{2}\text{I} \\ \text{III} - 3\text{I}}} \left(\begin{array}{ccc|c} -2 & 4 & -8 & 2 \\ 0 & 5 & -5 & 5 \\ 0 & -10 & 10 & -10 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{III} + 2\text{II}} \left(\begin{array}{ccc|c} -2 & 4 & -8 & 2 \\ 0 & 5 & -5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

$$\text{rang}(A) = 2$$

$$\text{rang}(A|b) = 2$$

\Rightarrow van megoldás

mivel $\text{rang}(A) < 3 \Rightarrow$ végtelen sok ma.

$$-2x_1 + 4x_2 - 8x_3 = 2$$

$$5x_2 - 5x_3 = 5$$

$$x_3 = t \in \mathbb{R}$$

$$\Rightarrow x_2 - x_3 = 1 \Rightarrow x_2 = 1 + x_3 = 1 + t$$

$$x_1 - 2x_2 + 4x_3 = -1 \quad (\text{I} : (-2))$$

$$x_1 = -1 + 2x_2 - 4x_3 = -1 + 2(1+t) - 4 \cdot t = 1 - 2t$$

$$x = \begin{pmatrix} 1-2t \\ 1+t \\ t \end{pmatrix} = \underbrace{\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}}_{x^*} + t \cdot \underbrace{\begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}}_y$$

$$Ax^* = \begin{pmatrix} -2 & 4 & -8 \\ 1 & 3 & -1 \\ 3 & -1 & 7 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \\ 2 \end{pmatrix} = b$$

$$Ay = \begin{pmatrix} -2 & 4 & -8 \\ 1 & 3 & -1 \\ 3 & -1 & 7 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \left(y \text{ a homogén egyenletrendszer megoldása} \right)$$

Példa

Oldjuk meg az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszert Gauss-eliminációval, ha

$$A = \begin{pmatrix} -1 & 3 & -7 \\ 3 & 2 & -1 \\ -2 & 2 & -6 \end{pmatrix}, \quad b = \begin{pmatrix} -2 \\ 6 \\ -3 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -1 & 3 & -7 & -2 \\ 3 & 2 & -1 & 6 \\ -2 & 2 & -6 & -3 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{\text{I}+3\text{I} \\ \text{III}-2\text{I}}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & 3 & -7 & -2 \\ 0 & 11 & -22 & 0 \\ 0 & -4 & 8 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{II}/11} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & 3 & -7 & -2 \\ 0 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & -4 & 8 & 1 \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{\text{III}+4\cdot\text{II}} \left(\begin{array}{ccc|c} -1 & 3 & -7 & -2 \\ 0 & 1 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \longrightarrow 0 \cdot x_1 + 0 \cdot x_2 + 0 \cdot x_3 = 1$$

$$\text{rang}(A) = 2 \neq \text{rang}(A|b)$$

ellentmondásos a rendszer

Példa

$$A = \begin{pmatrix} -1 & 2 & -2 & 1 \\ 3 & 1 & 0 & -4 \end{pmatrix}$$

$$b = \begin{pmatrix} -4 \\ 5 \end{pmatrix}$$

4 ismeretlen és 2 egyenlet

$$\left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 2 & -2 & 1 & -4 \\ 3 & 1 & 0 & -4 & 5 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{II} + 3\text{I}} \left(\begin{array}{cccc|c} -1 & 2 & -2 & 1 & -4 \\ 0 & 7 & -6 & -1 & -7 \end{array} \right) \begin{array}{l} \text{I.} \\ \text{II.} \end{array}$$

$$\text{rang}(A) = 2 = \text{rang}(A|b)$$

\Rightarrow van megoldás

Mivel $\text{rang}(A) < 4 \Rightarrow$ végtelen sok megoldás

II.

$$7x_2 - 6x_3 - x_4 = -7$$

$$x_4 = t \in \mathbb{R}, \quad x_3 = s \in \mathbb{R}$$

$$x_2 = \frac{1}{7}(-7 + 6x_3 + x_4) = -1 + \frac{6}{7}s + \frac{1}{7}t$$

I:

$$-x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = -4$$

$$\Rightarrow x_1 = 4 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 4 + 2\left(-1 + \frac{6}{7}s + \frac{1}{7}t\right) - 2s + t$$

$$x_1 = z - \frac{2}{7}s + \frac{9}{7}t$$

$$x = \begin{pmatrix} 2 - \frac{2}{7}s + \frac{9}{7}t \\ -1 + \frac{6}{7}s + \frac{1}{7}t \\ s \\ t \end{pmatrix} = \underbrace{\begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}}_{x^*} + s \underbrace{\begin{pmatrix} -\frac{2}{7} \\ \frac{6}{7} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}}_y + t \underbrace{\begin{pmatrix} \frac{9}{7} \\ \frac{1}{7} \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}}_z$$

$$Ax^* = b$$

$$Ay = 0$$

$$Az = 0$$

Mátrix rangja, determinánsa

Az alábbi átalakítások nem változtatják meg a mátrix rangját:

- Egy sor szorzása $\lambda \neq 0$ -val.
 - Egy sorhoz hozzáadni egy másik sor λ -szorosát.
 - Sorok sorrendjének megváltoztatása.
-
- Mátrix determinánsa nem változik, ha egy sorához hozzáadjuk egy másik sor λ -szorosát.
 - A determináns (-1) -szeresére változik, ha a mátrix két sorát felcseréljük.
 - Háromszögmátrix determinánsa a főátlóbeli elemek szorzata.

\implies a Gauss-eliminációt használhatjuk mátrix (vektorrendszer) rangjának megállapítására és mátrix determinánjának kiszámítására.

Példa

Határozzuk meg az alábbi mátrix rangját és determinánsát!

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 5 & -6 \\ -1 & -2 & 1 \\ 2 & 6 & 5 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 5 & -6 \\ -1 & -2 & 1 \\ 2 & 6 & 5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\text{I} \leftrightarrow \text{II}} \begin{pmatrix} -1 & -2 & 1 \\ 3 & 5 & -6 \\ 2 & 6 & 5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\begin{array}{l} \text{II} + 3 \cdot \text{I} \\ \text{III} + 2 \cdot \text{I} \end{array}} \begin{pmatrix} -1 & -2 & 1 \\ 0 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & 7 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{III} + 2 \cdot \text{II}} \begin{pmatrix} -1 & -2 & 1 \\ 0 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \implies \text{rang}(A) = 3$$

Az utolsó mátrix determinánsa $(-1)(-1) \cdot 1 = 1$. Mivel az eljárás során egyszer sort cseréltünk, így $\det(A) = -1$.

Mátrix inverze

Egyenletrendszerek szimultán megoldása

Ha az $Ax = b$ és $Ax = c$ egyenletrendszereket akarjuk megoldani, akkor az eliminációt elvégezhetjük szimultán módon, az $(A|b \ c)$ mátrixból indulva.

Mátrix inverze Gauss-eliminációval

Legyen $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ egy invertálható mátrix, jelölje X az inverzét. Az inverz meghatározása n darab lineáris egyenletrendszer szimultán megoldását jelenti.

$$(A|E) \rightarrow \cdots \rightarrow (E|X)$$

Példa

Határozzuk meg az alábbi mátrix inverzét!

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 5 & -6 \\ -1 & -2 & 1 \\ 2 & 6 & 5 \end{pmatrix}$$

$$Ax = b$$

$$(A|b)$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} \ddots & & & \\ a_{11} & & & \\ \vdots & & & \\ a_{i1} & & & \\ \vdots & & & \\ a_{n1} & & & \end{array} \right)$$

$$Ax = c$$

$$(A|c)$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} \ddots & & & \\ a_{11} & & & \\ \vdots & & & \\ a_{i1} & & & \\ \vdots & & & \\ a_{n1} & & & \end{array} \right)$$

$$(A|b\ c)$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} \ddots & & & \\ a_{11} & & & \\ \vdots & & & \\ a_{i1} & & & \\ \vdots & & & \\ a_{n1} & & & \end{array} \right)$$

Az A mátrix inverze az az X mátrix melyre
 $A \cdot X = E$

$$A \cdot \begin{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ x^{(1)} \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 0 \\ x^{(2)} \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 0 \end{pmatrix} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 0 \end{pmatrix} & \dots & \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 1 \end{pmatrix} \end{pmatrix}$$

$e_1 \quad e_2 \quad \dots \quad e_n$

$$A \cdot x^{(1)} = e_1$$

$$A \cdot x^{(2)} = e_2$$

\vdots

$$A \cdot x^{(n)} = e_n$$

n db lineáris egyenlet-
 rendszer ugyanarról
 a mátrixról

$$\left(A \mid \underbrace{e_1 \ e_2 \ \dots \ e_n}_E \right) = (A \mid E) \rightarrow \left(E \mid \underset{\substack{\uparrow \\ A^{-1}}}{X} \right)$$

Az ① Példából

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 2 & 3 & -4 \\ 0 & 3 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right)$$

esd folytatjuk a változók vizsgálatát, hogy zérus-ele-
mék az adott feladat elemek is

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 2 & \underline{3} & -4 \\ 0 & 3 & \underline{1} & 4 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right) \xrightarrow[\text{I} - 3 \cdot \text{III}]{\text{II} - \text{III}} \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & \underline{2} & 0 & 2 \\ 0 & 3 & 0 & 6 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 0 & 0 & -2 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right)$$

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 1 & -2 \end{array} \right)$$

az egyenletrendszer
megoldása
[Gauss-Jordan elimináció]

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} \overbrace{3 \quad 5 \quad -6}^A & & & \overbrace{1 \quad 0 \quad 0}^E & & \\ -1 & -2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & 6 & 5 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{I} \leftrightarrow \text{II}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & -2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ \underline{3} & 5 & -6 & 1 & 0 & 0 \\ \underline{2} & 6 & 5 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

$$\begin{array}{l} \text{II} + 3\text{I} \\ \text{III} + 2\text{I} \end{array} \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & -2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 1 & 3 & 0 \\ 0 & \underline{2} & 7 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{III} \cdot 2 \cdot \text{II}} \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & -2 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 1 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 8 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\begin{array}{l} \text{II} + 3 \cdot \text{III} \\ \text{I} - \text{III} \end{array}}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & \underline{-2} & 0 & -2 & -7 & -1 \\ 0 & -1 & 0 & 7 & 27 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 8 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{\text{I} \cdot (-2)} \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 0 & 0 & -16 & -61 & -7 \\ 0 & -1 & 0 & 7 & 27 & 3 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 8 & 1 \end{array} \right)$$

$$\rightarrow \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 16 & 61 & 7 \\ 0 & 1 & 0 & -7 & -27 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 8 & 1 \end{array} \right) \Rightarrow A^{-1} = \left(\begin{array}{ccc} 16 & 61 & 7 \\ -7 & -27 & -3 \\ 2 & 8 & 1 \end{array} \right)$$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{A^{-1}}$